

Bildande av naturreservatet Tallinsudden i Luleå kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Tallinsudden. Den slutliga inmätningen av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 6).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett skärgårdsområdes värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Skogar, stränder, havsbottnar och andra naturtyper, liksom landformer och jordarter ska få utvecklas naturligt. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling.

- Utvecklingsmarker och arronderingsmarker återställs till naturskog genom fri utveckling eller naturvårdande skötsel som exempelvis stängsling, ringbarkning och/eller röjning av ungskog.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder ska dock släckas.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Eventuella bryggor eller andra angöringsplatser utformas så att störningar i vattenströmmar samt strand- eller vattenmiljöer minimeras.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.
- Eventuella anordningar för friluftslivet anläggs på ett sätt som inte medför störningar eller skada för växt- eller djurlivet.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Området ligger inom en utpekad värdetrakt för tallskog. Områdets prioriterade bevarandevärden är äldre tallskog på sandmark, opåverkade delar av sandstrand och grundområde samt arter knutna till dessa naturmiljöer. Skogsavverkning, muddring eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Tallinsudden
Kommun:	Luleå
Lägesbeskrivning:	9 km SSO om centrala Luleå
Area:	ca 100 ha
Berörda fastigheter:	Sandön 2:2 (del av), privat Sandön 2:5 (del av), privat Sandön 8:5 (del av), Statens fastighetsverk
Samfällighet:	Väg, Luleå Sandön S:19: Privata markägare samt Luleå Kommun
Sameby:	Tuorpon, Jåhkågaska tjiellde, Udtja, Sirges
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.
2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstorn enligt A 12.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom muddring eller avledande av vatten.
7. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringssämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintliga färdstråk. Färdstråkens sträckning framgår med röda streckade linjer i Bilaga 1. Körning längs färdstråken kan dock kräva dispens från terrängkörningslagen.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga färdstråk, exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över färdstråken eller andra åtgärder för att bibehålla färdstråkens nuvarande standard. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor och rensning av vägdiken. Färdstråkens sträckning framgår med röda streckade linjer i Bilaga 1. Breddning av färdstråken i Bilaga 1 omfattas inte av undantaget.
3. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, kraftledningar, enslinjer, sjömärken eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Breddning av ledningsgator omfattas inte av undantaget.

4. Föreskrifterna ska inte hindra utplacering av flytbryggor samt enklare bryggor på bockar. Observera att ovanstående åtgärder kan kräva tillstånd från markägaren samt prövning enligt annan lagstiftning.
5. Inom områden A markerade i Bilaga 3 är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att genomföra rotryckning av klena tallar. Avverkning av grövre träd (diameter över 10 cm i brösthöjd) ska dock ske i samråd med reservatsförvaltaren. Observera att ovanstående åtgärder kan kräva tillstånd från markägaren.
6. Inom område B markerat i Bilaga 3 är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att genomföra rotryckning av klena tallar samt ta reda på fallna träd och träd som riskerar att falla. Avverkning av grövre träd (diameter över 10 cm i brösthöjd) ska dock ske i samråd med reservatsförvaltaren. Föreskrifterna ska inte heller förhindra uppförandet av en bastubyggnad inom område B. Bygget ska vara genomfört inom fem år från det att reservatsbeslutet vunnit laga kraft. Byggnaden får högst vara 15m² och ska placeras inom ett avstånd av 15 meter från huvudbyggnad. Vid uppförandet ska avverkning av träd undvikas. Inom område B ska föreskrifterna inte heller hindra mindre markanläggningar som t ex spänger, eldstäder, jordkällare och rabatter. Observera att ovanstående åtgärder kan kräva tillstånd från markägaren. Åtgärderna kan även kräva strandskyddsdispens eller prövning enligt annan lagstiftning.
7. För ägare av och besökare till fastigheterna Sandön 2:61 och Sandön 2:62 är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att parkera fordon, släp- och båtvagnar inom område markerat C i Bilaga 3.
8. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförfordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
9. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
10. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt.
3. Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.
4. Utförande av återställningsåtgärder i skogsmark, exempelvis ringbarkning och katning inom skötselområde 2 markerade i Bilaga 4.
5. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
6. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

7. Tillgängliggörande av reservatet för besökare genom anläggande och underhåll av leder och eldstäder.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning får endast löst liggande kvistar och grenar eller egen medhavd ved användas.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintliga färdstråk. Färdstråkens sträckning framgår med röda streckade linjer i Bilaga 1. Körning längs färdstråken kan dock kräva dispens från terrängkörningslagen.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen arbetade 2006-2008 med att kartlägga områden med höga naturvärden på Sandön. Tallinsudden var ett av de fyra större områden som länsstyrelsen identifierade som skyddsvärda på grund av sina höga natur- och friluftsvärden. Reservatsbildningen

och förhandling om ersättning med de två berörda fastigheterna inleddes under 2009. År 2012 slöts överenskommelser om intrångsersättning med båda fastigheterna.

Beslutet har föregåtts av samråd med Luleå kommun, Havs- och Vattenmyndigheten samt Naturvårdsverket. Luleå kommun samt Havs- och vattenmyndigheten hade inget att erinra mot förslaget. Naturvårdsverket tillstyrker förslaget, men har samtidigt framfört synpunkter på föreskrifter, vilka har beaktats av länsstyrelsen.

Ärendet har remitterats till Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), Skogsstyrelsen samt Försvarsmakten. SGU och Skogsstyrelsen hade inga invändningar mot förslaget men SGU har tillfört geologisk information som lagts till i beslutet. Försvarsmakten har inget att erinra mot själva reservatsbildningen. Däremot ansåg de att skrivningar som rör möjligheter till friluftsliv ska tas bort från syfte och andra delar av beslutet, då reservatet ligger inom ett område av riksintresse för totalförsvaret. Området påverkas av buller från flygtrafik och Försvarsmakten har farhågor om att uppkomsten av ett friluftsområde på sikt kan medföra inskränkningar i den militära verksamheten. Länsstyrelsen har i uppdrag att främja ett utökat friluftsliv, bland annat genom att bilda naturreservat som kan nyttjas av allmänheten. Tallinsudden är ett naturskönt och relativt tätortsnära område, men nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till framförallt av de som bor i närliggande fritidshus samt i samband med jakt. Reservatsbildningen kan medföra att besöken till området ökar något, men länsstyrelsens bedömning är ändå att ökningen kommer att bli begränsad. På Sandön finns mer lättillgängliga delar som har större potential att locka många besökare. Även om länsstyrelsen välkomnar fler besökare i reservatet har vi inte för avsikt att uppföra större anläggningar eller göra andra, mer omfattande insatser för att främja friluftslivet. På grund av ovanstående anser länsstyrelsen inte att försvarsmaktens farhågor om framtida inskränkningar är befogade. Länsstyrelsen anser därför att det är lämpligt att möjligheter till naturupplevelser och friluftsliv ingår i reservatets syfte för att tydliggöra att området är tillgängligt för allmänheten.

Luleå Energi, Statens fastighetsverk, privata markägare, delägare i en vägsamfällighet, samt samebyarna Tuorpon, Jåhkågaska tjiellde, Udtja och Sirges har förelagts att yttra sig över förslaget. Samtliga har meddelat att de tagit del av beslutet. Yttrande har inkommit från Luleå energi som meddelar att de vill att föreskrifterna förtydligas så att det tydligt framgår att samråd inte krävs med länsstyrelsen innan utförande av normala drift- och underhållsåtgärder av elanläggningar i reservatet. Länsstyrelsen har anpassat förslaget efter synpunkten och gjort en mindre justering av föreskrifterna.

Den överenskommelse om intrångsersättning som slöts år 2012 mellan länsstyrelsen och ägarna av de privata fastigheterna innebär att ersättning betalades ut i förtid för det intrång beslutet om naturreservat bedömdes medföra när det vunnit laga kraft. Överenskommelsen baserades på ett utkast till föreskrifter vilkas innebörd överensstämmer med de föreskrifter som anges i detta beslut. Under år 2013 avstyckades och nybildades fastigheterna Sandön 2:61 och 2:62 från Sandön 2:2. De avstyckade fastigheterna omfattas inte av naturreservatet. I samband med avstyckningen bildade lantmäteriet ett antal officialservitut till förmån för Sandön 2:61 och 2:62, som belastar Sandön 2:2. Utövandet av dessa officialrättigheter, bland annat utfartsväg över, samt bibehålla brunn på Sandön 2:2, möter inte hinder av nu beslutade reservatsföreskrifter. Ägaren till Sandön 2:2 har även tecknat avtalservitut med ägarna

till Sandön 2:61 och 2:62. Utövandet av rättigheterna i avtalsservitutet förutsätter att anläggningar uppförs på Sandön 2:2, vilket kan komma att kräva dispens från strandskyddsbestämmelserna. Avtalsservitutet strider dessutom mot det intrångsavtal som redan var upprättat mellan markägaren och länsstyrelsen för berört område.

Ägarna till fastigheterna Sandön 2:61 och 2:62 har blivit underrättade om förslaget till reservatsbeslut. I reservatsförslaget hade länsstyrelsen upprättat särskilda undantagsområden i anslutning till ovanstående fastigheter, med vissa lättnader i föreskrifterna.

I sina yttranden anser ägarna av Sandön 2:61 och 2:62 att länsstyrelsen bör ta hänsyn till avtalsservitutet och anpassa föreskrifterna i enlighet med detta. I yttrandena uttrycker ägarna till båda fastigheterna även önskemål om att bredda och förlänga undantagsområdena så att de skulle nå ut till djupkanten utanför den långgrunda stranden. Inom undantagsområdena framfördes även önskemål om att byggförbudet i vatten skulle tas bort så att det medger möjlighet att söka tillstånd för att upprätta en vågbrytande stenkista vid djupkanten. Länsstyrelsens bedömning är att en stenkista samt en så markant utökning av undantagsområdena skulle ha en stor negativ påverkan på reservatets naturmiljö och bevarande samt skulle strida mot reservatets syfte. Detsamma gäller de önskemål som framfördes gällande lättnader i föreskrifterna inom områden med avtalsservitut. Med anledning av detta var länsstyrelsen inte beredd att anpassa beslutet efter dessa önskemål i remissyttrandena. Efter remissomgången hölls ett samrådsmöte med ovan nämnda fastighetsägare, där ovanstående frågeställningar diskuterades. Länsstyrelsen har därefter gjort ytterligare några justeringar av beslutet för att tillmötesgå fastighetsägarnas önskemål.

Inom reservatet finns ett tredje fritidshus som har förelagts att yttra sig över förslaget. Detta fritidshus ligger på ofri grund inom fastigheten Sandön 2:2 och omfattas därmed av reservatet. Även här har länsstyrelsen upprättat ett område runt huset med vissa undantag från reservatsföreskrifterna. I sitt yttrande uttryckte ägaren till fritidshuset önskemål om att reservatet inte ska hindra uppförandet av en bastu i anslutning till fritidshuset. Länsstyrelsen anser att en mindre bastubyggnad på en redan hävdad tomt inte skulle innebära någon nämnvärd påverkan på naturmiljön i reservatet. Ett villkorat undantag från byggförbudet har därför införts i föreskrifterna. Samtidigt har undantagsområdet justerats och indelats i olika zoner för bättre anpassning till behoven på den hävdade tomten samt till reservatets syfte.

Eftersom statusen på vägarna inom reservatet är outredda benämner länsstyrelsen dem som färdstråk i reservatets föreskrifter. En upplysning om eventuellt dispenskrav från terrängkörningslagen har även tillförts föreskrifterna A9 respektive C9. Färdstråken kan alltså enligt terrängkörningslagen räknas som terräng.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Området utgörs av äldre tallskog på sandmark. Skogstypen är prioriterad för skydd då den förekommer i låg andel inom landets naturreservat. Tallinsudden ligger även i en utpekad så kallad värdetrakt för sandtallskogar. Reservatet omfattar även en långgrund

och delvis obebyggt sandstrand. Områdets naturvärden kan inte kombineras med skogsbruk, muddring eller annan exploatering. De höga naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljökvalitetsmål, bland annat *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Området ingår i ett utpekad som ett riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet inte påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna inom riksintresset. Länsstyrelsen bedömer därmed att aktuellt naturreservat är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Berörda markägare har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär. I övrigt har vissa undantag medgivits från föreskrifterna inom naturreservatet, i syfte att främja ett trivsamt fritidsboende inom och i direkt anslutning till naturreservatet.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area:	ca 100 ha
Naturtyper:	Skogsmark ca 60 ha, varav produktiv skog ca 57 ha Våtmark ca 1 ha Hav ca 26 ha Substratmark ca 12 ha Övrig mark ca 1 ha

Naturreservatet Tallinsudden ligger på Sandön intill Luleälvens mynning i Luleås grunda innerskärgård. Jordlagren inom reservatet utgörs i stor utsträckning av

isälvsediment som omlagrats under landhöjningens förlopp. Landskapet ser ut som det gör genom påverkan av vatten och vind; en förändring som är ständigt pågående. Bland annat finns i reservatet serier av strandvallar som successivt blir allt yngre närmare stranden.

Skogen i området utgörs av två- eller flerskiktad tallskog på sandmark. Vegetationstypen är till övervägande del av lavtyp och en mindre del utgörs av lavristyp. Skogen har genomgåts av äldre plockhuggning och städning. I hela området finns trots detta gamla överståndare kvar i varierande mängd. Viss plockhuggning har även förekommit i senare tid. Den äldsta och mest produktiva skogen står i ett bestånd med böljande sanddynor i västra delen. Skogen är olikåldrig och har tydlig naturskogskaraktär med ett stort inslag av överståndare på 250-300 år.

I det glesa beståndet öster om kraftledningen varierar inslaget av gamla tallar; ibland förekommer de allmänt och spritt i beståndet och ibland står de mer fläckvis. Ett par generationer med äldre tall förekommer mer eller mindre tydligt. Rikligast förekommer en generation som är runt 170 år, och lite glesare står tallar som är runt 250 år. Underbeståndet varierar i ålder på grund av att skogen är väldigt lättföryngrad, men det finns en tydlig generation daterad till ca 95 år. Denna skulle kunna härröra från branden som härjade 1908 på delar av ön, även om det här i området inte syns några tydliga brandspår.

Skogsremsan öster om stranden i norra delen av reservatet har här lägre naturvärden och utgörs av tät sekundär tallskog som visserligen är tvåskiktad, men överståndarna förekommer mer sparsamt och är inte lika gamla.

Grova gamla tallstubbar saknas i naturreservatet. Sannolikt har man, liksom på andra delar av ön, brutit dem för tjärbränning. Död ved förekommer mycket sparsamt och mest som glest spridda torrakor. Någon enstaka riktigt grov silverfura finns kvar som en påminnelse om det som varit.

Västra delen av reservatet utgörs av en bred och långgrund sandstrand som är ca 1 km lång. Norra halvan samt sydligaste delen av sandstranden är ca 150 meter bred från skogskanten till vattenbrynet. På övre delen av stranden står glest spridda tallar med inslag av riktigt vidkroniga gamla tallar som lyckats etablera sig tidigt efter att landet rest sig ur havet. En bit av stranden i reservatets centrala del är smalare. Här breder skogen ut sig närmare strandkanten. I skogskanten finns två fritidshus. Ytterligare ett fritidshus står vid strandens sydligaste del.

Artinventeringen är endast översiktligt genomförd, men området har genom sin vegetationstyp och sitt läge en god potential för en rik marksvampflora. Goliatmusseron är en sällsynt marksvamp som växer i området.

Parallellt med strandlinjen ett par hundra meter in går en kraftledningsgata genom området, och i östra delen slingrar sig en enklare skogsbilväg vars nordligaste del är samfälld. Västerut från skogsbilvägen går en ännu mindre väg som leder fram till fritidshuset vid stranden.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

Datum
2018-06-19

Diarienummer
511-8724-2016

NVR ID
2045424

10
(10)

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och energidepartementet) enligt Bilaga 5.

Beslutets ikraftträdande

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

De som deltagit i länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn O. Nilsson efter föredragning av naturskyddshandläggare Camilla Carlsson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt jurist Simon Bergdahl.

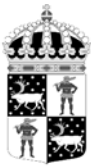
Björn O. Nilsson

Camilla Carlsson

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Områden med särskilda undantag från reservatsföreskrifterna
4. Skötselområden
5. Hur man överklagar
6. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8724-2016

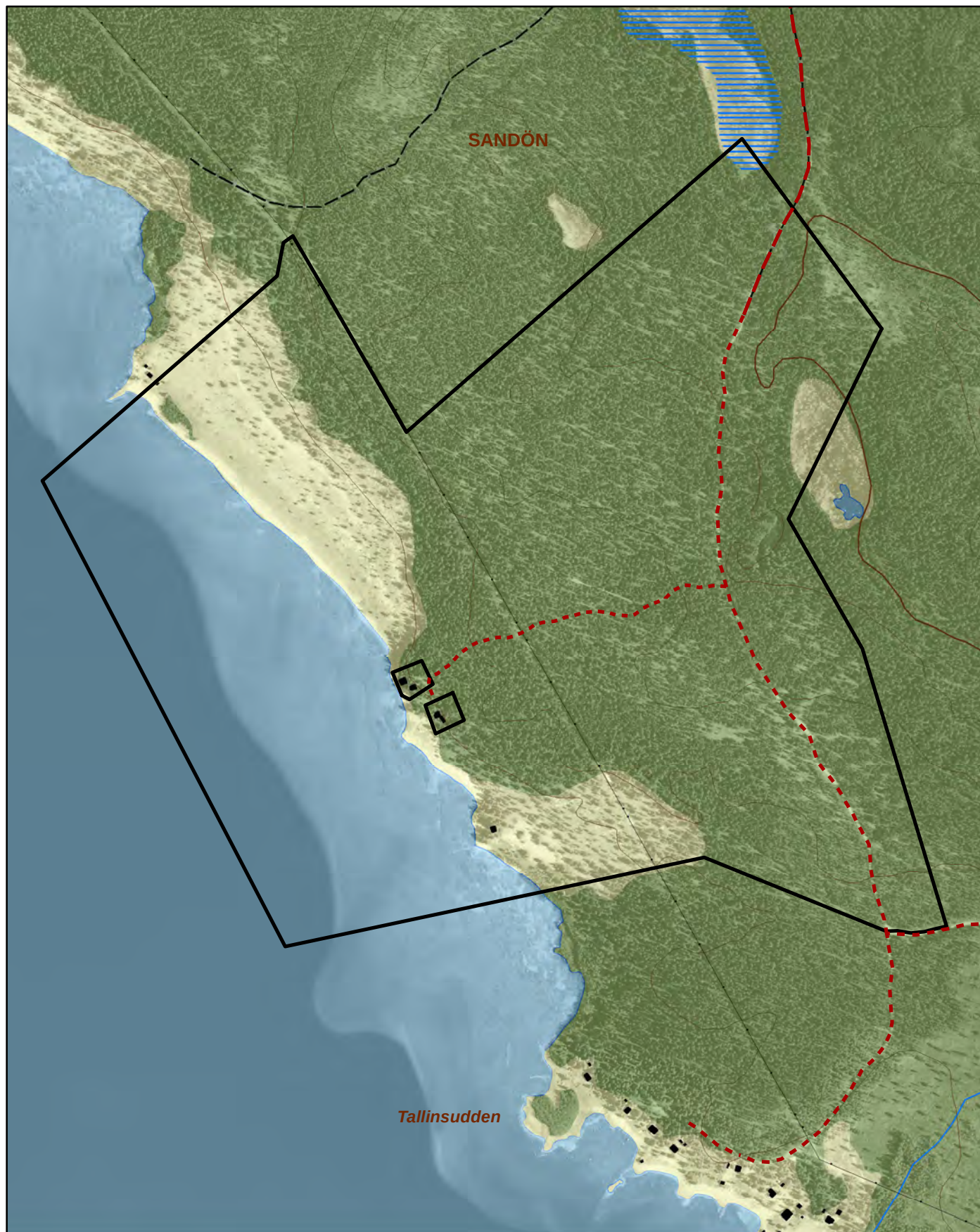
NVR ID 2045424

Bilaga 1

Naturreservatet Tallinsudden

Area ca 100 ha

Skala 1:8 000

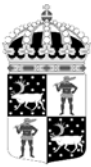

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreservatet

0 250 500 Meter

Naturreservatet Tallinsudden

Luleå kommun

Skala 1:70 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Övriga Naturreservat

0 1 2 3 4 5 Kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8724-2016

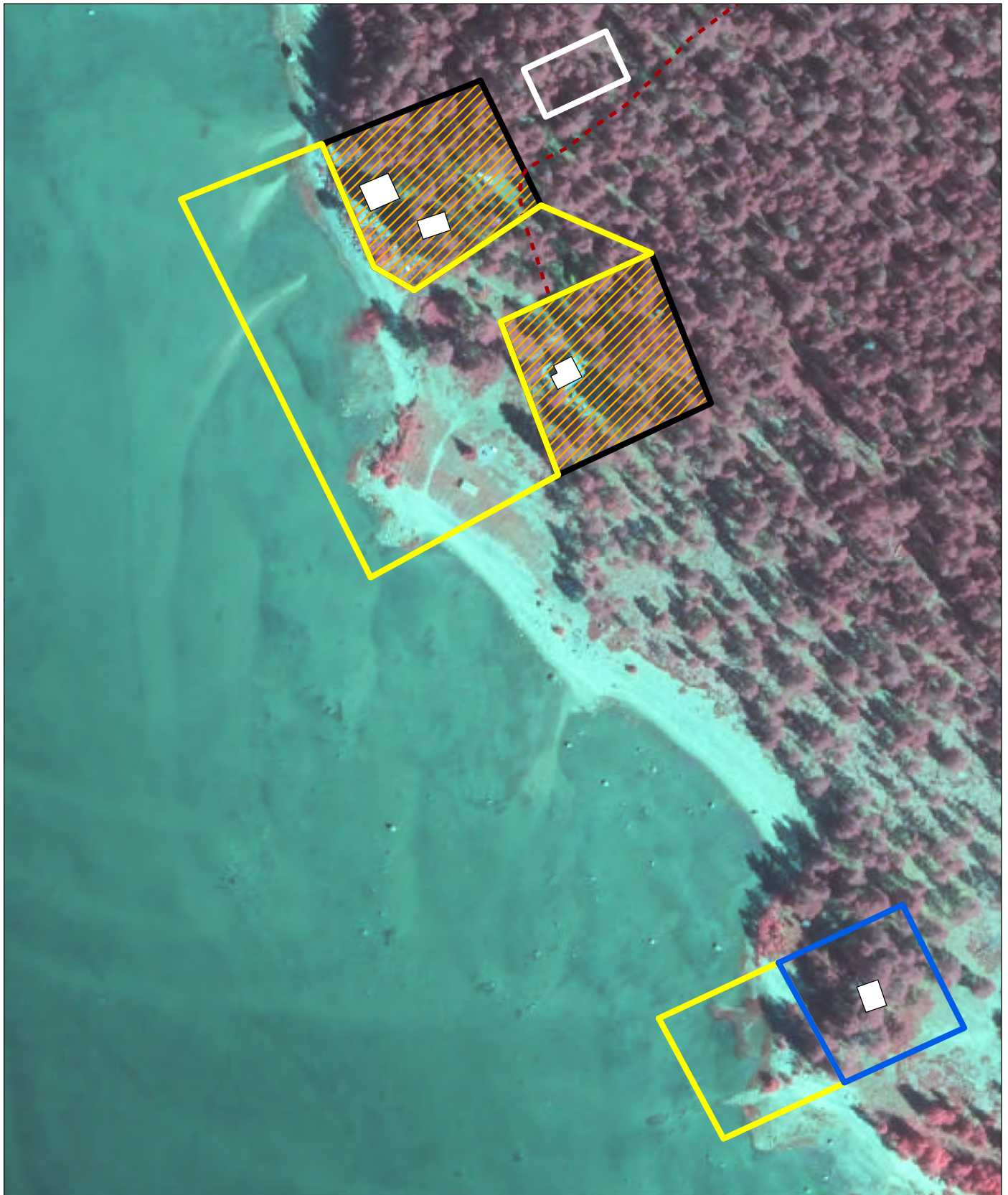
NVR ID 2045424

Bilaga 3

Naturreservatet Tallinsudden

Undantagsområden enligt A5, A6 och A7

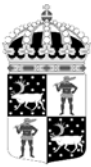
Skala 1:1 500

- Undantagsområde A
- Undantagsområde B
- Undantagsområde C
- Husbyggnad
- Fastigheter som ej ingår i naturreservatet

0 10 20 40 60 80 100 Meter

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8724-2016

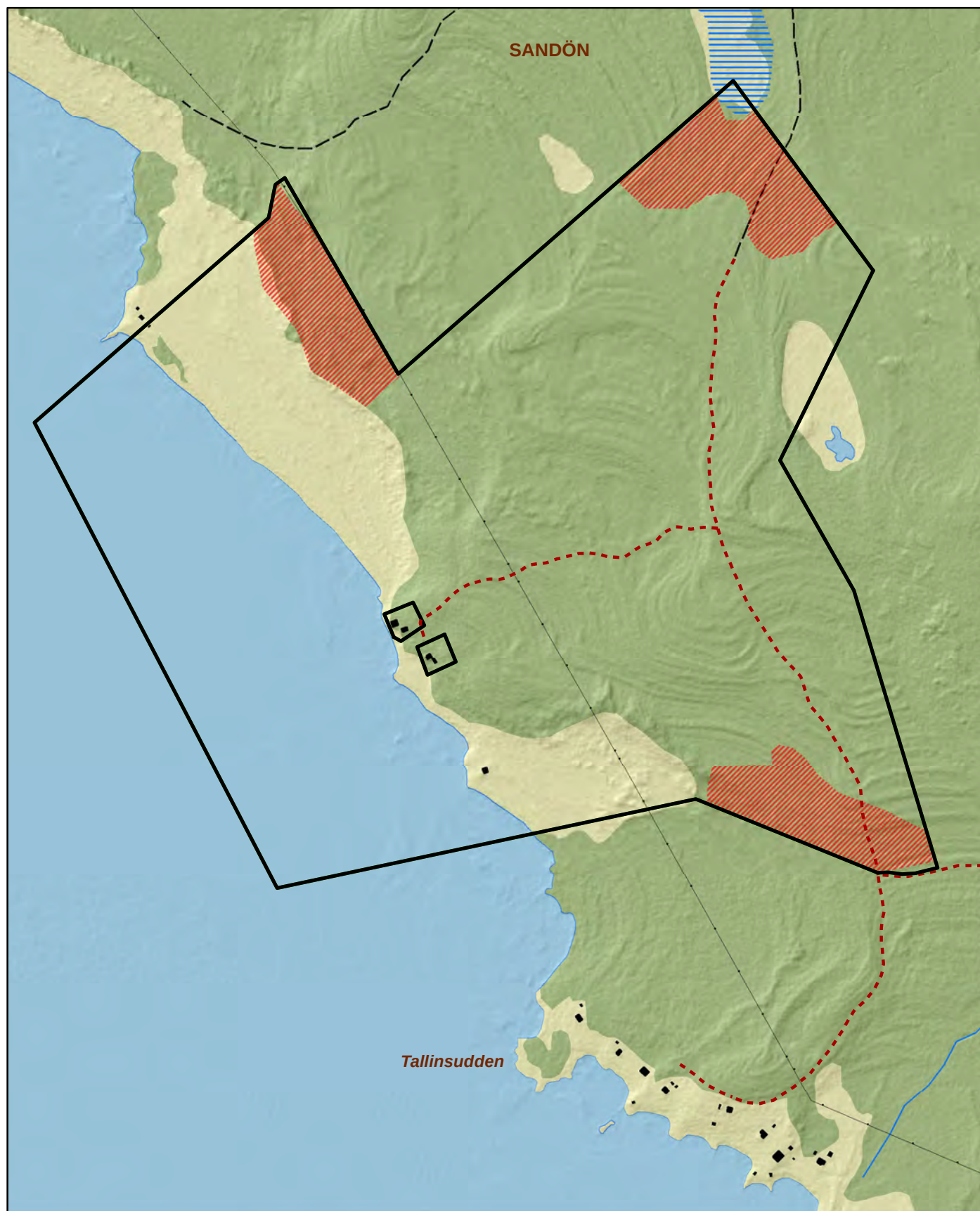
NVR ID 2045424

Bilaga 4

Naturreservatet Tallinsudden

Skötselområden enligt föreskrift B 4

Skala 1:8 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

Gräns för naturreservatet

Skötselområde 2, ungefärliga gränser

0 250 500 Meter

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljö- och energidepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljö- och energidepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.

Skötselplan för naturreservatet Tallinsudden

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2017-06-19 om bildande av naturreservatet Tallinsudden.

Innehållsförteckning

1. Allmänt	1
2. Reservatets syfte	2
3. Prioriterade bevarandevärden	2
4. Uppgifter om naturreservatet	3
5. Mål och åtgärder	3
5.1 Skog	3
5.1.1. Skogliga värdekärnor	4
5.1.2 Skogliga utvecklingsmarker	5
5.2 Våtmarker	6
5.3 Marina miljöer och strandområden	6
5.4 Information och anläggningar	6
5.5 Gränser	7
5.6 Tillfartsvägar	8
6. Sammanfattning av skötselåtgärder	8
7. Källhänvisning	8

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Skötselområden, skoglig naturvärdesklassning samt information
- C. Ägarförhållanden

1. Allmänt

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Tallinsudden**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen för de ingående naturtyperna styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras. I Bilaga B visas reservatets olika skötselområden.

Hela naturreservatets landområden ligger på privatägd mark. Delar av två fastigheter ingår i reservatets landområden, Sandön 2:2 och Sandön 2:5. Hav som ingår i reservatet är en del av Sandön 8:5 som ägs av Statens fastighetsverk. Större skötselåtgärder ska alltid föregås av samråd med markägaren.

2. Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett skärgårdsområdes värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Skogar, stränder, havsbottnar och andra naturtyper, liksom landformer och jordarter ska få utvecklas naturligt.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling.
- Utvecklingsmarker och arronderingsmarker återställs till naturskog genom fri utveckling eller naturvårdande skötsel som exempelvis stängsling, ringbarkning och/eller röjning av ungskog.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder ska dock släckas.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körsador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Eventuella bryggor eller andra angöringsplatser utformas så att störningar i vattenströmmar samt strand- eller vattenmiljöer minimeras.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.
- Eventuella anordningar för friluftslivet anläggs på ett sätt som inte medför störningar eller skada för växt- eller djurlivet.

3. Prioriterade bevarandevärden

Området ligger inom en utpekad värdetrakt för tallskog. Områdets prioriterade bevarandevärden är äldre tallskog på sandmark, opåverkade delar av sandstrand och grundområde samt arter knutna till dessa naturmiljöer. Skogsavverkning, muddring eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs

4. Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Tallinsudden
Kommun:	Luleå
Lägesbeskrivning:	9 km SSO om centrala Luleå
Area:	ca 100 ha
Fastigheter och ägare:	Sandön 2:2 (del av), privat Sandön 2:5 (del av), privat Sandön 8:5 (del av), Statens fastighetsverk
Samfällighet:	Väg, Luleå Sandön S:19: Privata markägare samt Luleå Kommun
Sameby:	Tuorpon, Jåhkågaska tjiellde, Udtja, Sirges
Förvaltare:	Länsstyrelsen

5. Mål och åtgärder

5.1 Skog

Skogen i reservatet utgörs till största delen av tallskog av lavtyp och en mindre del utgörs av tallskog på lavrik ristyp. På övre delen av stranden står yngre tallar glest utspridda med inslag av riktigt vidkroniga och grova gammeltallar. I hela området finns en varierande mängd äldre tallöverståndare och skogen är två- eller flerskiktad. Då plockhuggning förekommit är mängden död ved begränsad till spridda torrakor och någon enstaka grov silverfura.

Länsstyrelsens inställning är att naturvårdsbränningar, liksom spontant uppkomna bränder i skogsmark generellt sett är mycket värdefulla ur naturvårdssynpunkt. I reservatet är mängden död ved begränsad och naturvärden i form av död ved och brandgynnade arter skulle troligtvis öka vid en naturvårdsbränning. Men med anledning av att det ligger fritidshus inom reservatet och att området är lavrikt och därmed en viktig renbeteslokal planeras ingen naturvårdsbränning. Dessutom ligger reservatet under en inflygningssträcka till Luleå airport vilket ytterligare begränsar en naturvårdsbränning. Av samma skäl ska även spontant uppkomna bränder släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

Målsättningen inom alla skyddade områden är att främmande trädslag (t ex contortatall) inte ska finnas. Idag finns inga uppgifter om att contortatall skulle ha etablerats inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande trädslag upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

5.1.1. Skogliga värdekärnor

Två- eller flerskiktade tallbestånd med äldre överståndare är typiskt för värdekärnorna (Skötselområde 1 i Bilaga B, Bild 1). Närmast stranden innehåller värdekärnan överståndare runt 250-300 år medan de flesta överståndare längre österut är ca 170 år. I beståndet finns begränsat med död ved som främst förekommer som spridda torrakor och enstaka silverfuror. Fortsatt fri utveckling med intern dynamik bedöms vara den bästa skötselåtgärden för att bevara naturvärdena i områdets värdekärna.

Bild 1. Värdekärna med inslag av 250-300-åriga tallöverståndare. Fotograf: Camilla Carlsson, Länsstyrelsen Norrbotten.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska öka i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Naturvärden ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande trädslag som t ex contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för borttagande av främmande trädslag som upptäcks inom reservatets värdekärnor.

5.1.2 Skogliga utvecklingsmarker

I reservatet ingår tre utvecklingsmarker (Skötselområde 2 i Bilaga B, Bild 2) som utgörs av yngre tallskog med färre överståndare än i värdekärnan. Tallskogen i den sydligaste utvecklingsmarken är i princip likåldrig och runt 100 år, endast ett fåtal överståndare. Åldern i den nordvästra utvecklingsmarken är ännu lägre och skogen utgörs av sekundär och delvis stavaliknande tallskog på skarp lav- lavrished. Den nordöstra utvecklingsmarken behöver ses över innan beslut om lämplig förvaltningsinriktning. Gränsen för denna utvecklingsmark är dragen utifrån beståndsdata och ortofoto men bedömningen är att skogen är yngre och mer likåldrig.

Naturvärdena skulle öka snabbare i utvecklingsmarkerna med naturvårdande skötsel riktad mot att skapa död ved och skiktning i beståndet på sikt. Detta bör ske med varierande insatser så som katning/ringbarkning av vissa träd. Insatserna bör göras spritt i bestånden, men gärna med varierad intensitet för att efterlikna naturskog. D v s fläckvis kan flera närliggande träd skadas som kan bilda ansamlingar med död ved. Åtgärden är inte brådskande eftersom naturvärdena ändå kommer att öka genom fri utveckling, men det är en fördel om de kan genomföras inom ett tiotal år.

Bevarandemål

- Naturvärdena ska öka och skogen ska utvecklas i riktning mot naturskog.
- Främmande trädslag som t ex contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Död ved och skiktning i bestånden skapas genom katning och ringbarkning. Den nordöstra utvecklingsmarken besöks för bedömning av om ovanstående åtgärder är lämpliga även där.
- Avveckling av främmande trädslag vid behov.

Bild 2. Likåldrig tallskog omkring 100 år i utvecklingsmarken i sydost. Fotograf: Camilla Carlsson, Länsstyrelsen Norrbotten.

5.2 Våtmarker

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker. Vi har ingen kännedom om att de ska vara påverkade av någon form av markavvattning eller annat som kan ha en negativ effekt på naturvärdena.

Bevarandemål

- Naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska i första hand ske genom naturlig succession och naturliga processer.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder i nuläget.

5.3 Marina miljöer och strandområden

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets marina områden eller strandområden. Stranden norr om stugtomterna är obebyggd.

Bevarandemål

- Växt- och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Utanför undantagsområden kopplade till bebyggelsen ska förändringar i naturtillståndet ske genom naturlig succession och naturliga processer.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder.

5.4 Information och anläggningar

Tallinsudden är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Förutom besök från de boende i fritidshusen nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till området endast i begränsad omfattning jakt och utflykter. Reservatet anses inte ha så stor utvecklingspotential som utflyktsmål för rörligt friluftsliv eller turism på grund av sitt läge på ön. I området saknas stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga naturvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck och behov av åtgärder för att minska slitaget. Behovet av anläggningar och stigar behöver kontinuerligt utvärderas. Om behov uppkommer och det bedöms vara förenligt med reservatets syften kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas. Utgångspunkten är dock att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Parallellt med strandlinjen ett par hundra meter in går en kraftledningsgata genom området, och i östra delen slingrar sig en enklare skogsbilväg vars nordligaste del är samfärd. Västerut från skogsbilvägen går en ännu mindre väg som leder fram till fritidshuset vid stranden.

Digital information om naturreservatet finns på länsstyrelsens hemsida. Den platsbundna informationen utgörs av en skylt med information om reservatet och vilka regler som gäller. Informationsskyltens föreslagna placering är markerad i Bilaga B.

Skötselmål

- Information på länsstyrelsens hemsida ska hjälpa besökare att hitta till reservatet.
- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket. Platsbunden information bör finnas på plats inom ett år från det att reservatet vunnit laga kraft.
- Skyltning ska vara ändamålsenlig, tydlig och aktuell samt i gott skick.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.
- Markslitage från besökare får inte bli så stort att det påverkar områdets natur- eller upplevelsevärden negativt.

Skötselåtgärder

- Information om reservatet läggs ut på länsstyrelsens hemsida snarast efter att beslutet vunnit laga kraft.
- En informationsskylt ska tas fram och monteras upp i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som anges i Bilaga B. Skylten ska utformas enligt gällande standard.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder informeras allmänheten om åtgärden, exempelvis genom att en skylt sätts upp i anslutning till aktuellt skötselområde.
- Löpande kontroller av att informationsskyltar är aktuella samt i gott skick.
- Vid behov ska sly röjas bort runt skylten.
- Vid behov görs åtgärder för att minska markslitage från besökare.

5.5 Gränser

Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter att naturreservatet har beslutats.

Skötselmål

- Reservatets gränser ska vara tydligt markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Skötselåtgärder

- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras löpande.
- Vid behov åtgärdas otydliga rågångar och markeringar.

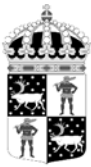
5.6 Tillfartsvägar

Reservatet nås från Tjuvholmssundet, som måste korsas med båt. Därifrån går det sedan att följa grus- och sandvägar fram till reservatet. Med en mindre båt går det också att åka hela vägen fram till den långgrunda stranden i reservatet (Bilaga A).

6. Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av Skötselplan	Senast 2028
5.1	Skog	
	Avveckling av främmande trädslag	Vid behov
	Skapande av död ved i skötselområde 2	Se punkt 5.1.2
5.4	Information och anläggningar	
	Information om reservatet läggs ut på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
	En informationsskylt tas fram och monteras upp vid den plats som anges i Bilaga B	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
	Vid naturvårdande skötsel informeras allmänheten. Exempelvis sätts skyltar med information upp i anslutning till aktuellt skötselområde	Vid naturvårdande skötselåtgärder
	Kontroller av att informationsskyltar är aktuell, läsbar samt att skyltstället är i gott skick	Löpande
	Röjning av sly runt skylten	Vid behov
	Åtgärda markslitage från besökare	Vid behov
5.5	Gränser	
	Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar	Löpande
	Åtgärda otydliga rågångar och markeringar	Vid behov

7. Källhänvisning

Naturreservatet Tallinsudden

Luleå kommun

Skala 1:70 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Övriga Naturreservat

0 1 2 3 4 5 Kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8724-2016

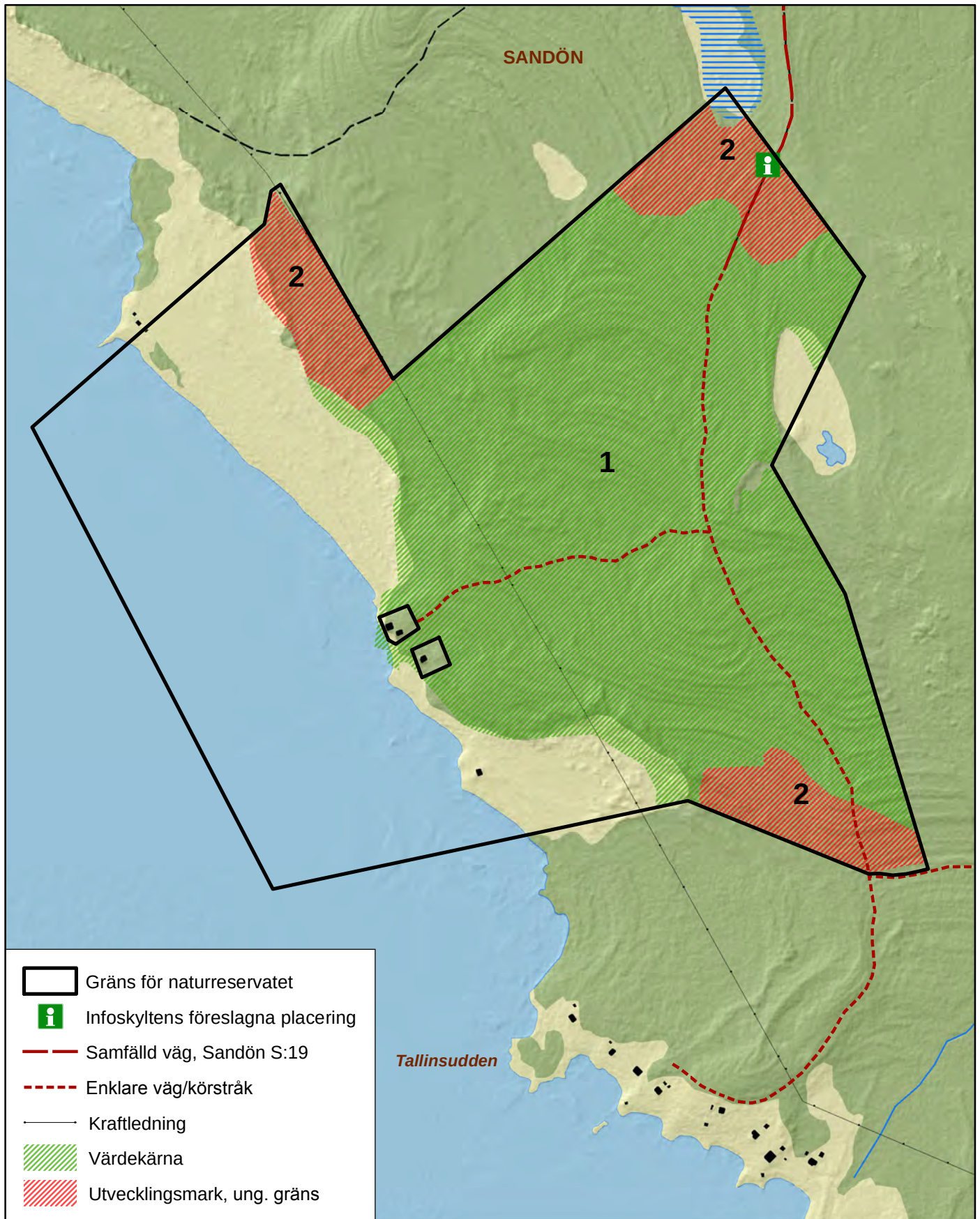
NVR ID 2045424

Bilaga B

Naturreservatet Tallinsudden

Skötselområden, skoglig naturvärdesklassning samt information

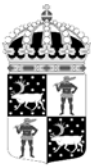
Skala 1:8 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

0 250 500 Meter

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8724-2016

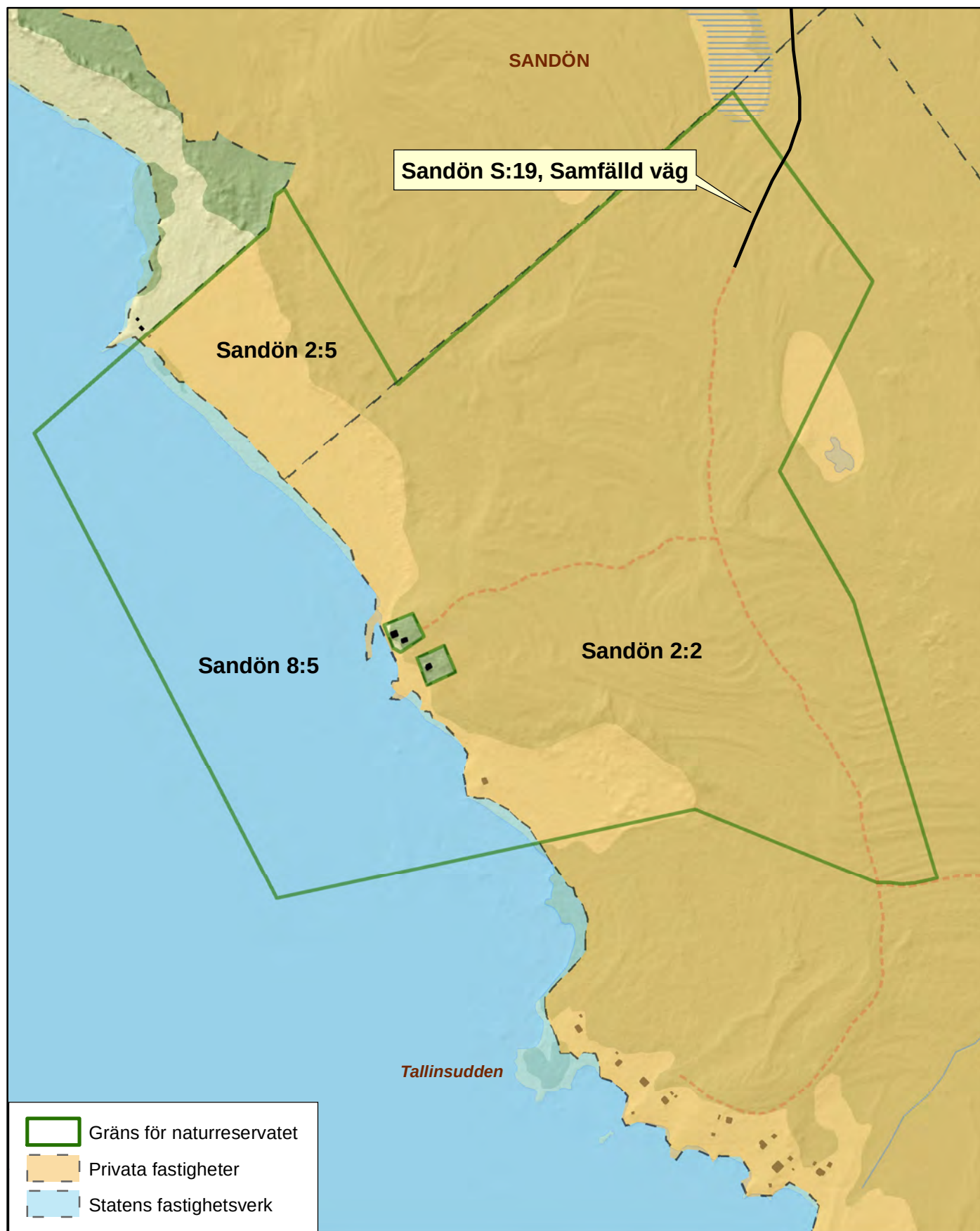
NVR ID 2045424

Bilaga C

Naturreservatet Tallinsudden

Ägarförhållanden

Skala 1:8 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

0 250 500 Meter

